

disse maatte overgive sig tilsidst, saa forsvarede de sig dog saa længe, at de medtog Verdens Agtelse, og gik med al Honnør derfra, og det er allerede Noget. Naar de altsaa saae, at vi ikke kunne forsvare den i det Uendelige, saa er det meget rigtigt men, naar de sigte, at vi slet ikke kunne forsvare os, saa er det forkert; thi, at vi have tilstrækkelig Styrke til at forsvare den, det er paavist tilstrækkeligt. Men naar man saa spørger, hvortil det skal nytte, naar vi ikke kunne forsvare os, saa siger jeg dertil: Stil saa et andet System op: er der Andre, der kunne give os en saadan Form for et saadant Forsvar, hvor man er sikker paa at seire. Det er den eiendommelige Fordring, som stilles af Oppositionen lige overfor Regjeringen, at man vil have angivet en Maade for en lille Magt til at staa sig overfor de store. Jeg behøver ikke at gaa længere end til i Jorgaars, da stod der i „Morgenbladet“ en saadan Ytring: Det kommer ikke an paa kortere eller længere Tids Modstand, men kun paa at seire. Et Forsvarssystem, som forud renoncerer paa enhver Mulighed for at kunne seire, bør ingen fædrelandsfindet Mand understøtte. Ja, er der Noget, der kan lære en lille Magt, hvorledes den altid skal seire, saa vilde det være meget værdifuldt. Man kunde tjene mange Penge ved at rejse rundt omkring og lære Folk dette. Selve Stormagterne vilde være glade ved at faae det at vide; men jeg tror, det er en aldeles uberettiget Fordring til et Forsvarssystem. Paa den anden Side, naar der her staar; at man ikke maa understøtte et Forsvarssystem, der forud renoncerer paa enhver Mulighed for at seire, saa er det heller ikke Tilfældet med det her foreslaaede System. Man har saa mange Exempler paa, at Forsvaret har været ført en vis Tid, og Fienden har maattet drage bort. Jeg vil blot minde om, at Carl Gustav maatte drage bort fra Kjøbenhavn, da Frederik III. sad her og sagde, at han vilde dø i sin Rede, og saaledes kan det ogsaa gaa en anden Gang. Vi have ikke renonceret paa Muligheden af at seire; men at give en Receipt paa, hvorledes man altid skal seire, kan man ikke. — Jeg skal endnu kun gjøre et Par ganske korte, mere almindelige Bemærkninger. Det er jo bebrejdet denne Regjering og navnlig mig meget, at man ved disse Forsvarsforanstaltninger og denne saakaldte Befæstningsrummel bragte Landet i en saadan Stillings, at Danmark blev betragtet med Mistillid i Europa, navnlig af vore nærmeste nylige Naboer, at det var en stærk Opinion i Folket der mod Danmark paa Grund af denne Befæstningsrummel. Jeg tror nu,

man tager fuldstændig fejl i den Henseende. Det forekommer mig, at naar man ikke kan bevise, at andre Lande, der ruste lige saa stærkt som vi og endog meget, meget stærkere, blive mistænkte paa samme Maade, da maa der være noget Giendommeligt ved den Fremstilling, der her er givet. Naar man siger, saaledes som der ogsaa er sagt, at andre Lande, der ville undgaa europæisk Konflikt holde sig ganske rolig og slet ikke ruste, da er det aldeles ikke Tilfældet. Lad os tage Holland, det er det mest fremstredne Land paa Befæstningsvæsenets Omraade. Belgien, Rumænien, og Schweiz, som alle ere Smaalande, ruste sig til det Yderste, og hvis man tror, at disse Lande derfor ere mistænkte af deres Naboer, tager man meget fejl. Naar det erede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valokreds (Holstein-Redeborg) udtalte ved Finantslovens første Behandling, da han talte om Befæstningslagen, at det var uheldigt, at en saadan lille Stat som Danmark blev en Stat, som vore Naboer ikke kunde være sikre paa, da er dette en rent forkert Opfattelse af Situationen. Naboer er sikker paa den Stat, som er godt udrustet og kan forsvare sig. Derimod er den ikke sikker paa den Stat, der ligger lige paa Landeveien, og som er nødt til at give efter for den Første, der banker paa Døren. Det viste sig da ogsaa, da Krigen i 1870 brød ud. Det Første, Frankrig gjorde, var at sende Bud til Brüssel og spørge, om de havde deres Kransorden, og om de vare i Stand til at forsvare deres Neutralitet; det fordrede Frankrig bestemt, og det Samme gjorde det ogsaa overfor Schweiz. Den, der følger den udenlandske Litteratur, vil meget ofte finde Udtalelser i den Retning. Jeg fandt nylig et Par Udtalelser, som angaa Belgien, der er et Land, hvor Befæstningsvæsenet er forholdsvist meget udviklet. Man vil erindre, at for et Aarstid siden gik der et Forslag igjennem, ifølge hvilket der blev bevilget en betydelig Mængde Penge til Befæstningen af de saakaldte Maassæstninger, til Namur og Liège, idet man nemlig gjorde gjældende, at naar disse ikke bleve befæstede, kunde man ikke forhindre en eventuel Gjennemmarck igjennem Landet fra fransk Side. Dette gjorde de altsaa for at dække sig, for at holde sig neutrale. I den senere Tid har Kanonspørgsmaalet været meget fremme i Belgien, navnlig fordi de større Fabriker, der konkurrere med Frankrig, gjerne ville have Bestillinger paa Kanoner og Tyffland ogsaa, og det gav Anledning til en Diskussion, saa at det belgiske Spørgsmaal ofte kom frem i Aviserne, og det viser sig da, at der ikke er Spor af Grund til at antage, at Tyffland